

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 198. Ægrotis in periculo mortis significanda est pœnitentia, seu satisfactio, quam implere debeant si convaluerint, impositâque interim ea quam facilè tunc implere possunt, absolvi debent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

di; sed & quod internam voluntatem istam notificare conatur omnibus, quibus potest, signis externis, omnibus (inquam) motibus corporis sui, ipsi etiam respiracionibus, dum aliter non potest, juxta dicta num. 2431.

2452 **Objicies 6°.** vita christiana non magis est praesumpta confessio pro nunc, id est pro articulo mortis, quam pro tempore praecedenti. Cum pro nunc non det ullum signum volitae confessionis, quod non dederit tempore praecedenti.

Respondio negando antecedens. Quia vita christiana, etiam praecedenti tempore, fuit praesumpta confessio, non pro tunc, id est pro tempore quo possibilis & necessaria est formalis & explicita confessio; sed pro nunc, id est pro extremo vitae termino, quo confessio explicita possibilis non est, & absolutio summè necessaria est.

2453 **Objicies ultimò,** ad absolvendum moribundum requiritur aliqua in ipso mutatio interior & exterior, post peccatum. Interior per contritionem. Exterior per confessionem, per quam interior illa mutatio innoscatur. Atqui nulla mutatio interior & exterior apparet in moribundum nostro.

Respondio 1°. utramque mutationem non debere esse formalem. Quamvis enim mutatio interior esse debeat formalis, sufficit quod exterior implicita sit, vel interpretativa, seu rationabiliter praesumpta, ex vita christiana, tamquam signo significante pro nunc, ut ante dictum est.

2454 **Respondio 2°.** ad absolvendum sub conditione in ultimo vitae termino neutram illam mutationem esse debere certam & indubitam, sed sufficere dubiam. Qualem hic & nunc non deesse, ex omnibus hucusque dictis manifestum est.

CAPUT CXCVIII.

Aegrotis in periculo mortis significanda est poenitentia, seu satisfactio, quam implere debeant si convalescerint, impositaque interim ea quam facile tunc implere possunt, absolvi debent.

2455 **A**sterio probatur ex can. ab infirmis 26. q. 7. **U**bi sic: ab infirmis, in periculo mortis positis, per Presbyteros pura inquirenda est confessio peccatorum. Non tamen istis imponenda quantitas poenitentiae, sed innoscenda... *A quo periculo si divinitus ereptum fuerit, poenitentiae modum à Sacerdote sibi impositam diligenter observet.* Similia statuuntur in Concilio Nannetensi anni 658. can. 5. Moguntino anni 847. can. 26. Synodo Nemaufensi anni 1287. tit. de Poenit. &c.

2456 **S**anctus quoque Carolus Borromeus in Instru. de visit. & cura infirmorum sic movet Sacerdotem: poenitentiam ne idè nimis levem imponat, quod iusta ab homine jacente non possit praestari, si probabile sit quid convalescet, & tunc praestare poterit, quod non poterat jacens. Quod si credibile sit eum non amplius surrecturum, rationes iustae poenitentiae exiget, quae possunt praestari à jacente, veluti magnam elemosinam pro facultatum modo. Sanabit vero semper, ut morbi afflictiones poenitentiae loco libenter accipiat, Dominoque pro peccatis offerat. Et Rituale Romanum dicit, aegris non esse injungendam gravem aut laboriosam poenitentiam, sed indicandam... quam, si convalescerint... peragant, &c.

CAPUT CXCIX.

Satisfactio pro peccatis jure divino necessaria est.

2457 **S**atisfactio est voluntaria puniatio sui ipsius, ad compensandam injuriam Deo per peccatum illatam, redimendamque graviorem poenam promeritam. Vel est sacramentalis, dum in Sacramento injungitur à sacramentali Judice; vel non

sacramentalis, dum vel injungitur, vel assumitur extra Sacramentum.

Debet esse poenalis, seu afflictiva. Quia ex iusta Dei lege poena pro peccato debetur, nec nisi per aliam poenam satisfaciendo compensatur. Quia tamen homini carnali, ad malumque propenso opus quodcumque bonum (in hoc statu naturae corruptae) contrarium est, adedque poenofum; idè omne opus bonum homini poenitenti in satisfactionem injungi potest. Sed maxime triplex in sacris Litteris commemoratum, oratio, elemosyna, jejunium. Et idè Eugenius IV. in Decreto unionis, satisfactio (inquit) pro peccatis... praecipue fit per orationem, jejunium & elemosynam. Cujus rationem optimam pius Lector videre potest apud S. Thomam in 4. dist. 15. q. 1. a. 4. q. 3. in corp.

Porro satisfactionem pro peccatis, jure divino necessariam esse constat ex Scriptura veteris & novi Testamenti. Danielis 4. peccata tua elemosinis redime. Joël 2. convertimini ad me in jejunio, in fletu, & planctu. Matth. 3. poenitentiam agite. Luc. 3. facite fructus dignos poenitentiae. Et 13. nisi poenitentiam egeritis, omnes similiter peribitis. Apoc. 2. memor es, quòd excideris, & age poenitentiam. Quae loca Tridentinum sess. 6. c. 14. exponit de satisfactione per jejunia, &c. Unde sess. 14. c. 3. dicit satisfactionem in poenitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamque & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requiri. Tertullianus l. de poenit. c. 4. dicit, quòd poenitentiam Deus praecipit. Et c. 6. nihil esse tam incertum, quam poenitentiam non adimplere, & veniam delictorum sustinere... Hoc enim pretio Dominus veniam addicere instituit, hanc poenitentiae compensationem redimendam proponit iniquitatem. S. Cyprianus in lib. de lapsis: cum scriptum sit, memento unde excideris, & age poenitentiam: nemo se fallat... Dominus nostra satisfactionem placandus est... reverentissimi, inquit, ad me ex toto corde vestro, simulque & jejunio, & fletu, & planctu... iram & offensam ejus jejunis, fletibus, & planctibus; sicut admonet ipse, placemus. Unde capit. 11. ad Martyres, eos monet, quòd lapsis indulgentiam sine satisfactione largiti, sit contra Evangelii vigorem. Similia passim habent alii Patres, aientes, sic divinam exigere justitiam, ut impunita esse peccata non possint. Unde Augustinus in Plal. 44. differre Deus manum suam à peccatis tuis, tu nihil differre. Converte te ad puniendum peccata tua; quia impunita esse peccata non possunt. Et in Plal. 50. non Domine, non erit impunitum peccatum meum. Novi justitiam ejus, cujus quero misericordiam. Non impunitum erit; sed idè volo ut tu me non punias, quia ego peccatum meum punio.

Nec sine multiplici utilitate nostra sic divina postulat justitia. Ut enim Tridentinum ait sess. 14. c. 8. divinae justitiae ratio exigere videtur, ut aliter à Deo in gratiam recipiantur, qui ante baptismum per ignorantiam deliquerint; aliter vero qui semel à peccati & demonis servitute liberati, & accepto Spiritus sancti dono, scientes templum Dei violare, & Spiritum sanctum contristare non formidaverint. Et divinam clementiam decet, ne ita nobis absque ulla satisfactione peccata dimittantur, ut occasione accepta peccata leviora putantes, velut injurii, & consumeliosi Spiritui sancto, in graviora labamur, thesaurizantes nobis iram in die irae. Procul dubio enim magnopere à peccato revocant, & quasi frano quodam coercet hae satisfactoriae poenae, caetioresque & vigilantiores in futurum poenitentes efficiunt; medentur quoque peccatorum reliquiis, & vitiosos habitus, male vivendo comparatos, contrariis virtutum actionibus tollant. Neque verò securior, ulla via in Ecclesia Dei unquam existimata fuit, ad anovendam imminentem à Deo